

Doğu Anadolu
Turizm
Geliştirme
Projesi

DOĞU ANADOLU TURİZM GELİŞTİRME PROJESİ (DATUR) 2010 YILI İLERLEME RAPORU

Efes Pilsen, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliği ile Çoruh Vadisi'nin bir Turizm Varış Alanı Haline Getirmek ve Bölge'de Yaşayan İnsanların Yaşam Düzeylerinin Yükseltilmesine Katkı Sağlamak amacıyla yürütülen Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi

1. Çoruh Vadisi'nin "Turizm Ürünleri"nin Geliştirilmesi ve Tanıtılması,
2. Bölgenin ve Projenin Hedef Kitleye tanıtılması,
3. Yerelde Kapasite Geliştirme Çalışmaları,

ana faaliyet başlıkları altında devam etmektedir. Proje kapsamında 2010 yılı iş planı çerçevesinde yapılan çalışmalar ve proje süresince gerçekleştirilen faaliyetlerin sonuçlarına dair saptamalar aşağıda yer almaktadır.

Amaç 1: Çoruh Vadisi'nin "Turizm Ürünleri"nin Geliştirilmesi ve Tanıtılması

1.1 Yerel Paydaşlarla Ortaklaşa Turizm Ürünleri Envanterlerinin Çıkarılması ve Geliştirilmesi

1.1.1 Yerel Gıda ve El Sanatları

Seramik Hediyelik Eşyalar

DATUR ve Uzundere Belediyesi işbirliği ile Uzundere ilçe merkezinde kurulma çalışmaları başlayan seramik atölyesi 10 Haziran 2010 tarihinde tamamlanmıştır. Hem orjinal dizaynlar üretmek hem de üretimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak için yerelden kadınlara eğitim verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu amaçla seramik model üretimi ve eğitimi konusunda uzman Atila Çakır Haziran-Ekim 2010 tarihleri arasında 18 orjinal dizayn ve model oluşturmuş ve 10 bayan ilk eğitim sürecini tamamlamıştır. İkinci eğitim süreci ve 2011 Üniversite Kış Oyunlarına yönelik yeni tasarımların üretilmesi aşaması devam etmektedir. Ürünlerin etiketlenmesi (küçük pirinç levhalar ile) ve ambalajlama çalışmaları tamamlanmıştır.

İlk eğitim ve üretim aşaması tamamlanan Ekim 2010'dan sonra başlayan satışlarla, sadece yerel etkinliklerde yapılan satışlar sonucunda 10 bayan toplam **2 bin 5 yüz – 3 bin TL** kazanmıştır.

Ayrıca, UZKADER'in mali yapısını güçlendirerek sürdürülebilirliğini sağlamak üzere Seramik ürünlerin satışına yönelik pazar araştırmaları ve bağlantılar kurulması çalışmaları başlamıştır. İlk aşamada Ocak ayında Erzurum'da yapılacak olan 2011 Üniversite Kış Oyunlarında 3 – 5 Bin ürün için komite ile iletişime geçilmiştir. Ayrıca Erzurum otelleri ile görüşmeler devam etmektedir.

Yerel Gıda Ürünleri

Yerel Gıdaların pazara yönelik olarak değerlendirilmesi konusunda eğitim çalışmalarına devam edilecektir. UZKADER tarafından yerel ürünleri değerlendirme amacıyla oluşturulacak üretici kooperatifi / birliği ile ilgili Uzman Mustafa Bektaş tarafından yapılan ön çalışmalar sonucunda, kooperatif / birlik oluşumunun, ortak iş yapma kültürü ve deneyimi geliştirilinceye kadar derneğe bağlı ticari işletme şeklinde yürütülmesi ve daha sonra kooperatif / birlik kurma çalışmalarına devam edilmesine karar verilmiştir.

1.1.2 Trekking ve Dağ Bisikleti

2009 yılı sonu itibariyle, trekking turizminin geliştirilmesine yönelik olarak, yerelde kapasite geliştirmek amacıyla "Uygulamalı rehberlik eğitimi" almış olan genç sayısı **16** iken 2010 yılı sonunda bu sayı **20**'ye ulaşmıştır.

Rotalar üzerinde gerekli lojistik olanakları geliştirmek amacıyla, çok sayıda köyde konaklama noktalarında yerel halk eğitimlerine devam edilmiştir. Civardaki köy, mezra ve yaylalarda yeme-içme ve konaklama olarak **9** yeni işletme açılmış, eski mekânlarda bulunan yatak kapasitesi artmıştır.

6 olan dağ bisikleti sayısı **12**'ye ulaşmıştır. Böylece toplam bisiklet sayısının bisiklet turizmi için gelen turların kapasitesinin altında kalma olasılığı ortadan kalkmıştır.

2010 yılı sonunda bölgede yapılan trekking ve dağ bisikleti faaliyetleri sonucunda bölgeye yapılan doğrudan gelir katkısı toplamda **50.000 TL** olarak ortaya çıkmıştır.

1.1.3 Göl Kanosu / Yelken / Rafting / Diğer Doğa Sporları

Kano Federasyonu yetkilileri 5 defa bölgeye, 4 defa da Rize'ye gelmiştir. Yusufeli Akarsu Kanosu Yarışması için çalışmalar yapılmış ve Akarsu Kanosu Slalom yarışması organizasyonuna proje olarak katılım yapılmıştır. 40 genç eğitim için Tortum gölünde çalışmalar yapmışlardır.

Yelken Federasyonu ve Trabzon Akçaabat Yelken Kulübü ile görüşmeler yapılmıştır. Uzundere Kaymakamlığı tarafından alınan 6 Optimist Yelken Teknesinin montaj ve montaj eğitimi çalışmaları tamamlanmış, kanolar ve yelkenler Tortum Gölü'ne indirilmemiştir. İkinci kademe eğitim zamanı indirilecek ve eğitim gerçekleştirilecektir.

Rafting Branşı için 1 defa bölgemiz ziyaret edildi Tortum çayı Uzundere çevresi özellikle keşif ve parkur konusunda çalışmalar yapılmıştır. 2010 Nisan ayında Uzundere’de ilk defa rafting yapıldı. Nisan ayından itibaren yaklaşık **450** kişi Uzundere’de rafting yaptı. Rota çalışması ve rafting organizasyonları BESYO desteği ile gerçekleşti. Ayrıca kaya inişi ve şelale inişi aktiviteleri de yapıldı.

Su sporları ve gölde devamlı aktivite için yereldeki kişilere Tekne ve Kano yapımı konusunda eğitimlerin verilmesi düşünülmektedir. Çağlayan Ticaret’in kendi teknesini yapmasıyla tecrübe ve deneyimin Uzundere de olduğu görülmektedir. Konu ile ilgili fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

1.1.4 Rehber Eğitimi

Kaçkar Dağları’nın güneyindeki organizasyonlar için verilmesi planlanan rehberlik hizmetleriyle ilgili yerel rehberlik eğitimleri için görüşmeler devam etmektedir.

Yereldeki gençlerin (Kadın ve Erkek) kapasitelerini geliştirmeye yönelik çalışmalara bu yıl ağırlık verilecektir. Özellikle Doğa Sporları Eğitimi – Rehberlik – Su sporları konusunda çalışmalar artırılacaktır. Bu çalışmaya yönelik alt yapı için KUDAKA (Kuzey Doğu Kalkınma Ajansına) Proje verilmiştir. Bu proje gerçekleşmesi durumunda Bir yıl süre ile Toplamda 120 Gün eğitim, Alt yapı, ve Malzeme alımı çalışmaları ağırlık kazanmaktadır. Dağcılık Federasyonu, gelişmekte olan Sporlar Federasyonu Rafting Branşı, Kano Federasyonu, Bisiklet Federasyonu, Yelken ve Amatör Denizcilik Federasyonu ile ortaklaşa düzenlenecek eğitimle Kulüp oluşumu, ve katılımcılara Sporcu lisansı verilmesi, Doğu Anadolu Kaplanları unvanı verilmesi planlanmıştır.

Alan Kılavuzluğu konusunda, Milli Parklardan Belgeli Yerel Rehberler yetiştirilmesi için Milli Parklarla ortak çalışmalar yapılmıştır. 2011 Yılı içerisinde Haziran Ayında eğitim verilecektir. DATUR ile birlikte düzenlenmesi planlanmaktadır.

1.2 Turizm Ürünleri Konusunda Yerelde Farkındalık Yaratma

2010 yılında haftada iki defa köy toplantıları yapılmaya devam ediyor. Uzundere, İspir ve Yusufeli’nde yıl boyu **30 köyde 100 den fazla toplantı** yapılmıştır. Yaklaşık **15.000 kişi** ile farkındalık yaratma ve proje ilerlemesi hakkında görüşülmüştür.

Uzundere Belediyesi ve Kaymakamlık ile Proje işleyişi konusunda dayanışma devam etmektedir. Uzundere Kaymakamlığı’na SODES Programına proje sunma konusunda projemiz tarafından su sporları eğitimi projesi verildi fakat proje kabul edilmedi. Uzundere Kaymakamlığı ve Uzundere Belediyesi tarafından sunulan Çepik (Sepet) Yapımı, ve çocuk oyun bahçesi projeleri geçmiştir. Uzundere de Dost – El derneği tarafından sunulan başka bir proje daha geçmiştir.

Uzundere Çağlayan Bilim Kültür ve Sanat Derneği ve Sivil Toplumu Geliştirme Derneği tarafından verilen Tortum Şelalesi Sürekli Akacak Projesi UNDP ve Coca-Cola Hayata Artı Vakfı Projesi olarak uygun bulunmuş ve proje gerçekleştirme aşamasındadır.

1.3 İlgili Grupları ve Tur Acenteleriyle İletişim ve Güç Birliği

1.3.1 Tur Acenteleri ile ilişkiler

Tur acenteleri, öğrenci kulüpleri ve derneklerle iletişim artarak sürmektedir ve bölgeye kazandırılan yeni turizm faaliyetleri ilgi gruplarının bölgeye olan ilgisini artırmaktadır.

2010 yılında toplam **25** tur acentesi ve tur lideriyle ile görüşme yapılmış, acenteler bölgenin turizm faaliyetleri ve olanakları hakkında bilgilendirilmiştir. Bu görüşmeler sonucunda acenteler tarafından 2010 yılında **50** grup, toplamda **800 Kişi / Gece konaklamalı turist** ile Uzundere bölgesine ziyarette bulunmuştur.

Görüşme yapılan Tur Acentelerinden bazıları: Explorer, Tempo, Ramblers, DAV Summit Club, Jolly Tur, OTC Travel, 11 Tur, Tempo Tur, Middle Earth Travel, HEY Travel, Macahel Tur, Biyotematur, Alfa Omega Tur, Anatolia Advanture, ETS, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul.

2010 yılında bölgeye tur yapmaya başlayan tur acenteleri; Tempotur, Explorer, Macahel Tur, 11. Tur, Biyotematur, ETS (Yemek), Jollytur (Yemek), OTC Tur, Middle Earth Travel, Anatolia Adventure

Ayrıca, yaklaşık **10.000 gününbirlik turist** bölgeyi ziyarete gelmiştir. Trekking ve dağ bisikleti aktivitelerine katılım olmuş, 20 yerel rehberden hizmet alınmış ve bu hizmetin doğrudan gelir katkısı **100.000 TL** olmuştur.

Tur operatörlerinin saha ziyareti Ekim 2011'de yapılması planlanmaktadır. TURSAB ile ilişkiler kuvvenlenmiş.

1.3.2 Öğrenci Grupları ve Toplulukları ile ilişkiler

Hem Atatürk Üniversitesi öğrenci kulüpleri ile ilişkiler hem de yerel gençlik ve spor dernekleri ile ilişkiler artarak devam etmektedir.

- **BESYO:** Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu
- **UDOSK:** Uzundere Doğa, Gençlik ve Spor Klübü
- **ERTUEL:** Erzurum Turizm Elçileri
- **KAMPAD:** Kaçkar Dağları Milli Parkı Alan Kılavuzları Derneği
- **DADAK:** Doğu Anadolu Dağcılık Derneği

BESYO, UDOSK ve ERTUEL doğa sporları ve yereldeki kapasitenin gelişimi konusunda destek olmaktadır. Bu gruplara yenileri eklenmiştir. Proje paydaşı olabilecek yeni dernekler, KAMPAD ve DADAK dernekleridir.

KAMPAD ve üyeleriyle alan kılavuzluğu ve yerelde rehberlik hizmetlerinin geliştirilmesi konularında görüşmeler yapılmıştır.

Amaç 2: Bölgenin ve Projenin İlgili Gruplarına Tanıtılması

2.1 Broşür ve Tanıtım Materyallerinin Basımı ve Dağıtılması

2009 yılının ikinci yarısında proje kapsamında hazırlanarak basılan katlamalı haritalı broşür; flora ve fauna kitapçığı, kuş gözlem broşürü, kilise tanıtım broşürleri, kartpostallar gibi tanıtım malzemeleri, yurtiçi ve yurtdışında çeşitli ilgi gruplarıyla ve bölgeye gelen turistlerle paylaşılmaya devam edilmiştir.

Trekking ve bisiklet rotaları kitabı, rota bilgilendirme tabelaları ve haritaları için iş planı hazırlama çalışması devam etmektedir. Şubat 2011 de başlayacak çalışmaların Kasım 2011 de tamamlanması planlanmıştır.

2.2 Tanıtım Tabelaları ve Levhaların Bakımı ve Yenilenmesi

2010 Haziran Ayı içerisinde **10 yeni tanıtım levhası** hazırlanmış ve monte edilmiştir. Eski tüm tanıtım levhaları görselleri yenilenmiştir. Ayrıca Uzundere merkezde **23 adet Telekom ve Tedaş trafo kutuları** görsellerle kaplanmıştır.

Yeni yapılan levhalar:

1. İşhan yol ayrımı büyük,
2. Barhal manastırı,
3. Ciro Şelalesi (Yusufeli),
4. Uzundere Merkez,
5. Pehlivanlı giriş büyük tabela,
6. 1 adet Peri bacaları Uzundere
7. Uzundere Çiçekçilik Tabelası 2 adet,
8. Uzundere Peri Bacaları Tabelası Tortum Gölü Kenarı,
9. Yarımada da Göl Kanosu, Deniz Bisikleti ve Plaj tabelaları 9 adet,
10. Uzundere Belediyesi ile birlikte Uzundere'ye Hoş geldiniz levhası, 2 adet tasarlanmıştır ve ışıklı yapılmıştır.

2.3 Projenin ve Bölgenin Çeşitli Medya Araçlarıyla Tanıtılması

2.3.1 Fuarlara katılım

2010 yılında 5 önemli fuara katılım sağlanmıştır. Bu fuarlar sırasıyla:

- 11-14 Şubat 2010 İstanbul EMITT Turizm Fuarı
- 27-28 Şubat Amsterdam
- 10-15 Mart 2010 ITB Berlin Fuarı
- 20-22 Ağustos 2010, İngiltere, Rutland Bird Fair
- 9-12 Aralık 2010, Tarvel Turkey, İzmir Turizm Fuarı

2.3.2 Web Sitesinin Güncellenmesi

Bölgeyi ve projeyi tanıtan www.coruhvadisi.com ve www.datur.com web siteleri yeni tasarım ve güncel içerik ile yayına başlamıştır.

Diğer Medya Haberleri

Fuarlar ve web sitesi dışında Proje çalışmaları ile gündeme taşınan Bölge ile ilgili haberler çeşitli görsel ve yazılı medyada yayınlanmıştır.

Bölgenin zengin yemek kültürü, gastronomi ile ilgili ulusal dergilerin dikkatini çekmektedir. Bu bağlamda, **Metro-gastro** dergisi Mart-Nisan sayısında Bölgenin zengin yemek kültürünü tanıtıcı geniş kapsamlı bir haber yapmıştır.

Yolculuk Dergisi Mayıs sayısında “Bir Ekoturizm Cenneti Çoruh Vadisi” başlığıyla hem bölge hem de proje kısaca tanıtılmıştır.

Doğa Karadeniz dergisi Mayıs sayısında Datur projesi ve Çoruh vadisi hakkında bir yazı yayınlanmıştır.

4 Temmuz 2010 tarihinde Tortum Şelalesi’nde yapılan etkinlik için özel baskı çıkarılan yerel **Çağlayan** gazetesinde DATUR ve Uzundere hakkında röportajlar ve haberler yayınlanmıştır.

Yazılı medya dışında TV kanalları TRT, NTV, CNN Türk, Kanal 7’de ve ulusal ve yerel radyolarda etkinlikler ve bölgeyi tanıtıcı programlar yayınlanmıştır.

Yurtdışı basında Hollanda’nın iki dergisinde bölge ve proje hakkında haber yayınlanmıştır. De Volkskrant dergisinde 2 sayfalık bir haber, Outdoor Reizen / Wandelen / Fietsen dergisinde ise “Türkiye” başlıklı ayrı bir ek olarak haberler çıkmıştır.

Bölge’nin ve projenin ulusal medyada tanıtılması, Efes Pilsen’in PR kuruluşu tarafından yapılmakta olup, proje ekibi bu amaca yönelik çalışmalara yerelden lojistik ve organizasyon desteği vermektedir.

2.4 Turizm Pazarıyla İlişkilerin Güçlendirilmesi

2.4.1 Tur Operatörleri için Saha Ziyareti

Tur operatörleri için saha ziyareti Ekim 2011 ayı içinde planlanmaktadır.

2.4.2 Yerel Ürünlerin Aktif Pazarlanması Satış Noktaları

EFES tarafından Uzundere kavşak noktasında 2 adet satış kulübesi yaptırılmıştır. Kulübelerden biri UZKADER için yerel ürünlerin ve hediyelik eşyaların satış noktası, diğeri Turizm Danışma bürosu olarak hizmet verecektir. Kulübelerin yanına bir çardak yaptırılmış ve gelen ziyaretçilerin burada dinlenmeleri ve bilgilendirilmeleri amaçlanmıştır. Çevre düzeni tamamlanmıştır.

Seramik hediyelik ürünlerin öncelikle Erzurum’da 2011 Kış Oyunları süresinde ve sonrasında uygun görülen noktalarda pazarlanabilmesi için girişimler devam etmektedir.

2.4.3 Çeşitli İlgili Gruplarıyla Sürekli Bilgi Paylaşımı

Proje ve bölge hakkında çeşitli ilgi gruplarına tanıtım, sunumlar ve sergiler gerçekleştirilmiş, proje broşürleri katılımcılarla paylaşılmıştır. Bunlar sırasıyla;

- 19 Nisan, Atılım Üniv., **Ankara**, Doğu Anadolu'da Ekoturizm Olanakları Konferansı <http://www.atilim.edu.tr/haber.php?kunye=100427-dogu-adoluda-ekoturizm>
- 20-22 Mayıs, Ekoturizm Çalıştayı, **Ankara**, Türkiye Ormancılar Derneği Ekoturizm Grubu <http://www.ekoturizmgrubu.org/calistay.htm>
- 26-29 Mayıs, Biorare, **Fethiye**, International Symposium on Biology of Rare and Endemic Plant Species, Sunum "Recreational Resource Values of The Çoruh Valley" ve Fotoğraf Sergisi, [www.metu.edu.tr/~biorare/BIORARE Abstracts June2-2010.pdf](http://www.metu.edu.tr/~biorare/BIORARE_Abstracts_June2-2010.pdf)
- 9-13 Haziran, **Artvin**, Doğu Karadeniz Kültür-Doğa Turizmi Sempozyumu, "Kırsal Kalkınma ve Turizm", <http://www.artvin.gov.tr/?page=haber&file=detay&id=540>
- Bu organizasyonda yerel hizmetler koordine edilmiş, Uzundere ve çevresi, Yusufeli ve Batum gezisi organize edilmiştir.
- 23-27 Haziran tarihinde **Nallıhan** (Ankara) Festivalinde Uz kader katılımcıları Uzundere tanıtımı yapmışlar, yerel ürünlerden oluşan bir sergi açmışlardır.
- 16-24 Ağustos, **İngiltere**, Çoruh Vadisinin Botanik ve Kuş Gözleme dayalı turizm potansiyelini tanıtmak ve DATUR projesi ve çıktıları ile sergi ve fuarlara katılım, Edinburgh Royal Botanical Garden, Sedum Society in North Humberland, Alnwick Poison Garden, Millenium Seed Bank in London, Rutland Bird Fair
- 4-7 Kasım, **Trabzon**, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türk Japon işbirliği çerçevesinde organize edilen Çevre ve Orman Sempozyumu, Sunum "Uzundere ve Çevresi Yürüyüş Yolları".
- 5-7 Kasım, **Nallıhan** (Ankara), Kırsal Kalkınma Grubu, projemizdeki kadınlara yönelik çalışmalardan oluşan bir bildiri sunulmuştur. Bu çalışmanın sonunda Haziran 2011 tarihinde yapılacak olan gelecek toplantı Uzundere'de yapılması planlanmıştır.

2.5 Yerel Festivallere Destek

4 Temmuz 2010 tarihinde Erzurum Kalkınma Vakfı (ER-VAK) ve Uzundere Belediyesi tarafından organize edilen 17. Sultan Sekisi Toplantısı Tortum Şelalesi'nde yapıldı. Toplantının konusu "Tortum Şelalesi ve Uzundere Vadisi'nin Doğal ve Kültürel Zenginliklerinin Tanıtılması" idi. Etkinlikte DATUR'un ön plana çıkması için oranizasyon aşamasında ve sırasında; bu güne özel çıkarılan Çağlayan Gazatesi'nin hazırlanması ve basımı, panelde yapılan sunumlar, protokolün de içinde bulunduğu etkinlik katılımcılarına yöresel lezzetlerin sunulduğu öğlen yemeği konularında kapsamlı destek verildi.

Destek olunan diğer yerel festivaller;
17-20 Temmuz Aros festivali Kılıçkaya Beldesi

11 Eylül 2010 Balıklı Köyü Göl Festivali ve Karakucak Güreşleri
2-3 Ekim 2010 Çamlıyamaç Köyü Armutlu Mezra Festivali

1-3 Ekim 2010 tarihlerrinde gerçekleşen 3. **Çoruh Vadisi Kuş Gözlem Festivali** yaklaşık 60 profesyonel ve amatör kuş gözlemcisinin katılımıyla gerçekleşmiştir. Kuş Gözlem Rehberi Soner Bekir organizasyon aşamasında proje ekibine destek vermiş, festival sırasında da katılımcılara rehberlik yapmıştır. Festival duyuruları ve sonrasında haberler web

ortamında çeşitli gruplarla, yazılı medyada ve (canlı yayında TRT de 2 defa) radyolarda duyurulmuştur.

Amaç 3: Sürdürülebilir Turizm ve Gelir Yaratabilmek için Yerelde Kapasite Geliştirme

3.1 Yerelde Kapasite Geliştirme ve Kaynakları Harekete Geçirme

i. KUDAKA (Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı)

Mevcut kaynakları harekete geçirme konusunda oldukça önemli olan KUDAKA hibelerinden yararlanabilmek için, yerelde hazırlanan 10 adet projeye hazırlama desteği verilmiştir.

Yerelden KUDAKA'ya sunulan projelerden Tortum Şelale ve Çevresi'nin Peyzajı Plan Hazırlığı projesi kabul edilmiştir. KUDAKA plan hazırlığı için 70.000 TL destek sağlayacaktır. Kabul edilen diğer projelerin en geç 15 Aralık 2010'da açıklanması beklenmektedir.

ii. SODES (DPT Sosyal Destek Programı)

Uzundere Kaymakamlığı'na SODES Programına proje sunma konusunda verilen teknik destek sonucunda, Tortum Gölü'nde yelken ve kano başta olmak üzere su sporlarını geliştirme amaçlı bir proje teslim edilmiş fakat proje çıkmamıştır. Uzundere Kaymakamlığı tarafından 6 adet optimist yelken, teknesi ve ekipmanı alınmıştır. Bu malzemeler için montaj eğitimi verilmiştir. Akçaabat Yelken Kulübü takımından destek alınmıştır. Uzundere Kaymakamlığı ayrıca kanolar ve deniz bisikletleri almıştır. Bu etkinliklerin ardından yerelde bir girişimci, Uzundere merkezde bir tekne inşa etti ve suya indirdi.

Sodesten Uzundere için 3 proje geçti.

- a.) Uzunderede bir çocuk parkı projesi.
- b.) Hediyelik eşya projesi için Çepik (Sepet) yapımı projesi
- c.) Dost-El derneğinin bir projesi geçti

iii. Diğer

- a) Coca-Cola Hayata Artı Vakfının Tortum Şelalesi Akıyor Projesi geçti.
- b) Imigrate on Sky Öğrenci değişim projesi Ulusal Ajans projesi gerçekleşti (Kuş Gözlem Projesi)

3.1.1 Yerel Turizm Paydaşlarına Eğitim Turu

2011 Ocak ayında ev pansiyonculuğu ve turizm işletmelerinin kapasite geliştirme gezisi yapılacaktır.

Gezi taslak programı; Ankara Nallıhan – Mudurnu – Safranbolu – Çanakkale Kazdağları – Denizli – Eğirdir – Kapadokya düşünülmektedir.

3.1.2 Yerel Yöneticiler için Uluslararası Kapasite Geliştirme Gezisi

Yerel Yöneticiler için Uluslararası kapasite geliştirme gezilerinin 2011 yılında yapılması planlanmaktadır.

3.1.3 Yerel STK'lara kapasite Geliştirme Çalışmaları

Örnek çalışmaların ve kooperatif oluşumun yerinde incelenebilmesi açısından önemli olan ve 23-27 Haziran tarihlerinde Ankara Nallıhan'da yapılan Nallıhan Kültür Sanat Festivali'ne UZKADER üyesi 2 bayanın katılımı desteklenmiştir.

Turizm pazarını tanıma açısından önemli olan fuarlara katılım ve gelecek yıllarda katılım süreçlerinin yerelden öğrenilebilmesi amacıyla 9-12 Aralık 2010 tarihlerinde gerçekleşen Travel Turkey, İzmir Turizm Fuarına UZKADER üyesi 4 bayanın katılımı desteklenmiştir. Aynı şekilde 2011 EMITT İstanbul Turizm Fuarına da bayanların katılımı desteklenecektir.

Yerel turizm paydaşlarına verilecek eğitim turları ilgi gruplarına göre ayrı ayrı planlanmıştır;

10 Şubat tarihinden sonra Seramik Atölyesinde çalışan bayanlara çalışma gezisi yapılacaktır. Gezi sırasında seramik eğitmeni Atila Çakır da bayanlara eşlik edecek ve eğitim süreci devam edecektir. Avanos (atölyeler), Ankara Merkez (Anadolu Medeniyetleri Müzesi, DÖSİM, Mudo Concept mağazaları, Hacettepe Seramik Bölümü atölyeleri), Ankara Nallıhan ve Beypazarı ilçeleri gezi programında yer almaktadır.

3.1.4 Pansiyon Yönetimi, Girişimcilik, Seramik Hediyeelik Eşya ve Yerel Gıda Ürünleri Üretimi, Paketlenmesi ve Pazarlanması konularında Kapasite Geliştirme

Yerelde kapasite geliştirme amacıyla verilen eğitimlerden kooperatifçilik eğitimi giriş kısmı 2-4 Temmuz 2010 tarihlerinde ve seramik hediyeelik eşya üretimi temel eğitim aşaması Haziran-Ekim 2010 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Seramik hediyeelik eşya üretimi ikinci aşama eğitimler Aralık 2010-Şubat 2011 tarihleri arasında yapılması planlanmış ve eğitimler başlamıştır.

Pansiyon Yönetimi eğitimi Turizm Bakanlığı tarafından 2011 yılında verilecektir.

Yerel Gıda ve El Sanatları konularında ürün geliştirme, standardizasyon ve pazarlama konularında eğitimler verilmesi, pazar oluşturulması konularında danışmanlık alınması planlanmış, iş tanımları üzerinde çalışılmaktadır.

3.1.5 Yerel Gıda Ürünleri ve Hediyeelik Eşya Üreticilerine Finansal Destek

Seramik Atölyesinde üretilen hediyeelik eşyalar için eğitmen, ulaşım, ekipman ve hammadde ihtiyacı projemiz tarafından karşılanmaya devam etmektedir.

3.1.6 Konaklama Tesisleri Geliştirmek için Eğitim ve Destek Programı

Mevcut ve potansiyel pansiyonlara yönelik sürekli eğitim proje ekibi tarafından verilmektedir. Destek verilen potansiyel ve varolan pansiyonlar;

Şavşat Cevizli Köyü'nde (Tibet Kilisesi'nin bulunduğu köy) amatör olarak yapılan ev pansiyonculuğu geliştirilecektir
Uzundere Dikyar Köyü yeni ev pansiyonu projesi,
Uzundere Merkezde Yeni Dallas Pansiyon projesi,
Uzundere Merkezde 1 adet Yeni Pansiyon
Uzundere Yedigöllerde Ali Gümüşçü 12 Odalı konaklama tesisi gerçekleştirdi.
Artvin, Arhavi, Ortacalar, Mençuna Şelalesinde eski konakların pansiyona çevrilmesi için bilirkişi desteği,
Artvin, Borçka, Camili (Macahel Bölgesi) yeni ev pansiyonu çalışmaları için bilirkişi desteği,
İspir, Sırakonaklar köyü yeni otel yapım projesi,
İspir, Çamlıkaya Beldesi Yeni Pansiyon Yapımı projesi,
İspir, Yedigöl – Aksu köyü Yeni pansiyon yapımı projesi,
İspir Merkezde mevcut pansiyonun kapasite artırımı projesi,

3.1.7 Kullanılmayan Köy Okullarının Pansiyona Dönüştürülmesi için Fizibilite Çalışması

Oskvank Manastırı yakınlarında bulunan ortaokul binası ve ilkokul lojmanının fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır.

Sonuç:

Sadece Proje kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda, 2010 yılında **1000 kişi/gece'lik** konaklama sonucunda bölgeye sağlanan **Doğrudan Gelir Katkısının 40.000 TL** olduğu tahmin edilmektedir.

Yerel STK'lar, Öğrenci Kulüpleri, turlar ve çeşitli ilgi gruplarının Bölgeye günü-birlik tur düzenlemelerine yönelik girişimler 2010 yılında da devam etmiştir. 2010 yılında bölgeyi ziyaret eden günü birlik ziyaretçi sayısının **500.000 kişi** olduğu tahmin edilmektedir. Bu ziyaretlerin bölgeye sağladığı **doğrudan gelir katkısının 1 Milyon TL** olduğu tahmin edilmektedir.

10 Aralık 2010
DATUR